

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ FIZIKE – 06.03.2018.

Srednje škole – 2. skupina

VAŽNO: Tijekom ispita **ne smijete koristiti nikakav pisani materijal (knjige, bilježnice, formule...)**. Za pisanje koristite kemijsku olovku ili naličperu. **Pri ruci ne smijete imati mobitele ni druge elektroničke uređaje osim kalkulatora.**

1. zadatak (8 bodova)

Poseban toplinski stroj ima snagu od 5,00 kW i učinkovitost 25%. Ako stroj hladnom spremniku preda 8000 J energije u svakom ciklusu, izračunajte:

- Energiju apsorbiranu u svakom ciklusu.
- Vrijeme potrebno za obavljanje jednog kompletnog ciklusa.

2. zadatak (14 bodova)

Idealni jednoatomni plin zauzima, u stanju A, volumen $V_A = 5,00$ L pri atmosferskom tlaku (1atm), na temperaturi $T_A = 300$ K. Zagrije se izohorno do stanja B pri tlaku $p_B = 3.00$ atm. Zatim se širi izotermo na stanje C, i na kraju je komprimiran izobarno do početnog stanja A.

- Nacrtajte navedene procese na p - V grafu.
- Izračunajte broj molova plina n i termodinamičke koordinate (p , V , T) za stanja A, B i C (u mjernim jedincima Pascal, litra i Kelvin).
- Izračunajte toplinu Q , rad W i promjenu unutarnje energije ΔU za procese AB, BC i CD te za cijeli ciklus.

3. zadatak (8 bodova)

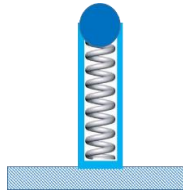
U bazenu ispunjenom nepoznatom tekućinom, lebde dva tijela povezana oprugom konstante 120 N/m. Jedno tijelo je šuplja kutija, zanemarivih dimenzija stjenka, mase 20 g iz koje je u potpunosti isisan zrak, dok je drugo tijelo (ispunjeni) uteg. Volumen oba tijela je jednak i iznosi 0.8 litara. Nađite gustoću tekućine i masu utega ako se zna da izduženije opruge iznosi 6,38 cm.

4. zadatak (12 bodova)

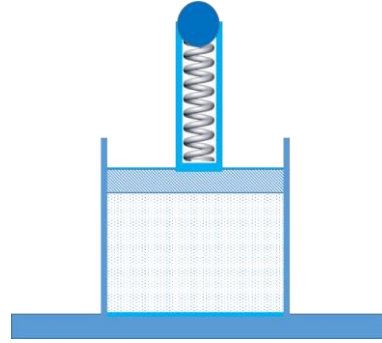
Na klip, unutar cijevi, nalazi se opruga elastične konstante $k = 100$ N/m (vidi sliku 1). Opruga je komprimirana za $x = 1$ cm i na njen vrh postavljena je kuglica mase $m = 40$ g, pri čemu kočnica drži oprugu u fiksnom položaju i ne dozvoljava joj gibanje. Sustav klip, loptica i opruga postavljen je na cilindru u kojem se nalazi idealni dvoatomni plin (vidi sliku 2). Cilindar je metalni, ima tanke stjenke, a klip (s cijevi) ima masu $M = 2$ kg i površinu $S = 200$ cm². Ako se kočnica otpusti, kuglica je izbačena u vremenu od $t = 1$ ms. Zanemarite masu opruge te silu kojom ona djeluje na klip nakon otpuštanja aproksimirajte prikladnom (konstantnom) srednjom vrijednošću.

Zanemarujući trenje i znajući da je vanjski tlak $p_a = 0,96$ atm:

- Izračunajte promjenu tlaka plina nakon izbačaja kuglice.
- Pretpostavljajući izotermnu kompresiju, izračunajte za koliki postotak će se klip spustiti.

Slika 1

Slika 2

5. zadatak (8 bodova)

Masa olova $m_{Pb} = 2\text{kg}$ početne temperature $T_{Pb} = 300^\circ\text{C}$ uronjena je u posudu koji sadrži vodu mase $m_{H_2O} = 0,5\text{kg}$ početne temperature $T_{H_2O} = 95^\circ\text{C}$. Izračunajte masu vode koja ispari, nakon što je olovo uronjeno u vodu.

Uzmite u obzir sljedeće vrijednosti, ako nije drugačije navedeno u zadatku:

$$c_{Pb} = 128 \text{ J/kg}^\circ\text{C}$$

$$c_{H_2O} = 4186 \text{ J/kg}^\circ\text{C}$$

$$\lambda_v = 2.26 \times 10^6 \text{ J/kg}$$

$$R = 8,31 \text{ J/K mol}$$

$$P_{atm} = 1 \text{ atm} = 101300 \text{ Pa}$$

$$g = 9,81 \text{ m/s}^2$$